

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 15 października 2012 r.

RPO-706763-V/12/TS

00-090 Warszawa Teł. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

**Pan
Jarosław Gowin**

Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

Na tle nadesłanej do mnie skargi wyłonił się problem dotyczący braku możliwości pełnienia funkcji pełnomocnika strony w postępowaniu sądowym przez wstępnych, którzy są spokrewnieni ze stroną w stopniu drugim i trzecim. Analiza obowiązujących przepisów procedury cywilnej oraz sądowno-administracyjnej prowadzi do wniosku, że wspomniane osoby nie zostały zaliczone do katalogu pomiotów uprawnionych do reprezentowania strony w charakterze pełnomocnika. Nieprzyznanie wstępnym, o których wyżej mowa, prawa do reprezentowania swoich krewnych w postępowaniu przed sądem, jest przez nich odbierane jako przejaw dyskryminacji ze względu na wiek.

Zgodnie z postanowieniami art. 87 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego, pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, a w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy, a ponadto osoba sprawująca zarząd majątkiem lub interesami strony oraz osoba pozostająca ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia, współuczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

Natomiast w myśl art. 35 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, pełnomocnikiem strony może być adwokat lub radca prawny, a ponadto inny skarżący lub uczestnik postępowania, jak również rodzice, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia, a także inne osoby, jeżeli przewidują to przepisy szczególne.

Z powyższego wynika, że babcia, dziadek, a także prababcia i pradziadek nie mogą być pełnomocnikiem pełnoletniego wnuka lub prawnuka, który jest stroną w postępowaniu sądowym. Tymczasem pozostałym osobom spokrewnionym ze stroną w linii prostej, a także krewnym pierwszego stopnia w linii bocznej przysługuje uprawnienie do reprezentowania strony przed sądem.

Nie ulega wątpliwości, że przepisy procedury cywilnej i sądowno-administracyjnej regulujące kwestie zastępstwa procesowego różnicują sytuację prawną osób, które łączą więzy krwi, w zakresie uprawnienia do występowania przed sądem w charakterze pełnomocnika strony. Trudno jednak znaleźć racjonalne argumenty przemawiające za zasadnością takiego zróżnicowania.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie, a w szczególności o wyjaśnienie, z jakich powodów wstępni strony, którzy nie są jej bezpośrednimi przodkami, nie mogą pełnić funkcji pełnomocnika strony w postępowaniu sądowym.

Łezos wyproy szcedu

Zeme Jipouin